

BTR-60 PU12

Kołowy transporter opancerzony BTR-60 PU12



Ekspонат muzealny

Gorkowski Awtomobilnyj Zawod w Niżnym Nowogrodzie, 1977 rok. BTR-60 w wersji dowodzenia dla wojsk obrony przeciwlotniczej, przekazany do Muzeum w 1997 r. z JW 1517 Czerwieńsk to niezwykle rzadki przykład używania tego typu wozów w polskiej armii, w której ich odpowiednikiem był OT-64 SKOT. W Polsce BTR-y (ale w wersji bojowej – PB) częściej spotykane były w oddziałach zmotoryzowanych milicji, a następnie w policji, skąd wiele egzemplarzy trafiło do muzeów wojskowych w kraju.

Historia konstrukcji

Na bazie transportera BTR-60 powstała cała rodzina pojazdów specjalistycznych, w tym omawiana tutaj wersja PU 12 (oznaczana również jako 9S482). Wiemy, iż w Polsce używane były one w bateriach dowodzenia systemu rakiet przeciwlotniczych 9K33 OSA. W tego typu wyrzutnie rakiet wyposażone były cztery pułki artylerii przeciwlotniczej. Każdy

z nich posiadał jedynie jeden wóz tego typu (w baterii dowodzenia), który komunikował się z kolejnymi czterema wozami dowodzenia (WD-"Rekin") działającymi przy bateriach bojowych.

Drzonowski egzemplarz oznaczony numerem rejestracyjnym UEZ 2301 trafił do ówczesnego 128. Pułku Artylerii Przeciwlotniczej w Czerwieńsku w 1983 r. Nie był to wówczas wóz nowy, z książki pojazdu wynika, iż w momencie przyjęcia na stan pułku miał przejechane przeszło 1000 km. Jako podstawowy wóz w baterii dowodzenia używany był do 1989 r., od tego czasu funkcjonował on równolegle z testowanym wówczas w pułku nowym system dowodzenia „Zenit”.

Wóz komunikował się ze stacjami radiolokacyjnymi oraz bateryjnymi wozami dowodzenia przy pomocy trzech radiostacji R-123, jednej R-111 oraz radiolinii R-405 lub R-407. Dodatkowo na wyposażeniu znajdowały się przenośne radiostacje R-107 członków załogi. Anteny radiostacji zamontowane były bezpośrednio w stropie wozu, zaś anteny radiolinii zakładane były na wysuwany maszt. W stropie wozu w miejscu, w którym zwykle znajduje się wieżyczka strzelnicza przewożono skrzynię z agregatem (prawdopodobnie agregat o niskiej mocy AB-1). Na bocznych burtach dodatkowe włązy wejściowe dla desantu, zastąpiły włązy z gniazdami, umożliwiające zewnętrzne zasilanie ww. urządzeń.

Dowodzenie umożliwiały również takie urządzenia jak planszet (na który planszeczista nanosił położenie celów lotniczych) oraz automatyczna stacja przekazywania danych ASPD, która komunikowała się z bateryjnymi wozami dowodzenia i informowała m.in. o aktualnej liczbie załadowanych rakiet bojowych. Załogę wozu stanowili kierowca, planszeczista, starszy radiotelefonista dowódca drużyny oraz dowódca lub zastępca dowódcy plutonu.





Lubuskie Muzeum Wojskowe – Drzonów

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Napęd: dwa silniki benzynowe, czterosuwowe, sześciocylindrowe GAZ-49 o mocy 90 KM każdy

Prędkość maksymalna: 80 km/h

Prędkość pływania: do 10 km/h

Zasięg: do 500 km (po utwardzonej drodze)

Masa bojowa: 10,4 t

Autor: Dawid Kałka

Bibliografia

1. Lubuskie Muzeum Wojskowe
2. Janusz Magnuski, Wozy Bojowe LWP 1943-1983, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wydanie I, 1984 rok
3. Tomasz Szczerbicki, Pojazdy Ludowego Wojska Polskiego, VESPER, Wydanie I, 2014